

Formele opmerkingen bij de Vlaamse begroting voor 2024

Bijlage 1 bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2024

INHOUD

1	Ontwerp van uitgavenbegroting	3
2	Programmadecreet	4
3	Toelichtingen	5
3.1	Beleidsdomein Financiën en Begroting	5
3.2	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	6
3.3	Beleidsdomein Onderwijs en Vorming	6
3.4	Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	7
3.5	Beleidsdomein Werk en Sociale Economie	7
3.6	Beleidsdomein Landbouw en Visserij	8
3.6.1	BBT Landbouw	8
3.6.2	BBT Visserij	8
3.7	Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	8
3.8	Beleidsdomein Omgeving	9
3.8.1	BBT Energie en Klimaat	9
3.8.2	BBT Omgeving en Natuur	9
3.8.3	BBT Wonen	11
3.8.4	BBT Onroerend Erfgoed	12
3.8.5	BBT Dierenwelzijn	12
3.9	Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	13
3.9.1	BBT Binnenlands bestuur, stedenbeleid en audit lokale besturen	13
3.9.2	BBT Gelijke kansen, integratie en inburgering	13
3.9.3	BBT HR en Audit Vlaamse overheid	14
3.9.4	BBT Digitalisering en Facilitair management	14
3.9.5	BBT Justitie en Handhaving	14
3.9.6	BBT Toerisme	15
3.9.7	BBT Vlaamse Rand	15
4	Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën	16

1 Ontwerp van uitgavenbegroting

Artikel 15

Het artikel vermeldt ten onrechte een aantal overdrachtsbepalingen voor begrotingsartikels-basisallocaties waar geen overgedragen kredieten beschikbaar zijn en waarvoor ook geen nieuwe kredieten in de begroting 2024 worden voorzien:

CB0-1CEX2BA-PA	Participaties - LRM
CB0-1CEX2BA-PA	Relance 165 - PMV-Instrumenten maximaal ontplooiën voor leningen, kapitaalsparticipaties en waarborgen: Welvaartsfonds (beheerd door PMV) van 500 miljoen euro (waarvan 240 miljoen euro Vlaams / publiek en rest privaat) – Kap verh PMV

Administratieve uitgaventabel

GB0-1GHF2TG-WT

De administratieve uitgaventabel bij het uitgavendecreet neemt verkeerde kredieten op voor GB0-1GHF2TG-WT - *Thuis- en ouderenzorgbeleid* en GB0-1GHF2TH-WT - *Thuis-en gezinszorg*. Door de fusie van het departement Welzijn, Volksgezond en Gezin met het Agentschap Zorg en Gezondheid tot het departement Zorg werden de kredieten van de artikelen GE0-1GHF2TG-WT en GE0-1GHF2TH-WT overgedragen naar de artikelen GB0-1GHF2TG-WT en GB0-1GHF2TH-WT. Hierbij werden de indexmiddelen van artikel GE0-1GHF2TH-WT in de uitgaventabel verkeerdelijk toegevoegd aan artikel GB0-1GHF2TG-WT voor 19.170 duizend euro in plaats van aan artikel GB0-1GHF2TH-WT. Het krediet in de uitgaventabel bij het uitgavendecreet op artikel GB0-1GHF2TG-WT moet 274.598 duizend euro in VAK en 277.550 duizend euro in VEK zijn in plaats van 293.768 duizend euro VAK en 296.720 duizend euro VEK en op artikel GB0-1GHF2TH-WT met dit 982.573 duizend euro in VAK en VEK zijn in plaats van 963.403 duizend euro in VAK en in VEK.

GB0-1GCF2BA-WT

De uitgaventabel bij het uitgavendecreet neemt 2,5 miljoen euro aan uitbreidingsmiddelen *warm Vlaanderen: investeringen in preventie en vaccins* niet op. De delta-tabel voorziet dit op artikel GE0-1GDF2IA-WT, maar dit moet overgedragen worden naar het artikel GB0-1GCF2BA-WT. Ook de BBT maakt bij de bespreking van de artikelen geen melding van deze middelen.

SJ0-1SMC2GE-PR (Provisie screeningsdienst Lokale Geloofsgemeenschappen)

De provisie diende voor de opstart van de ISD (Vlaamse Informatie- en Screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen). De dienst is ondertussen operationeel zodat het begrotingsartikel geschrapt kan worden.

2 Programmadecreet

Begrotingsfondsen

Het programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2024 heft in artikel 4 het Fonds voor de Waarborgregeling en in artikel 7 het Fonds Administratieve Toeristische Boeten op. Beide artikelen bepalen dat het saldo van deze fondsen beschikbaar op 31 december 2023 wordt gedesaffecteerd naar de algemene middelen.

Artikel 4 van het decreet houdende de middelenbegroting voor het begrotingsjaar voorziet voor het Fonds voor de Waarborgregeling nog 16,0 miljoen euro aan ontvangsten en uitgaven, maar de desaffectatie van het saldo naar de algemene middelen (5,3 miljoen euro) ontbreekt. Ook voor het Fonds Administratieve Toeristische Boeten wordt geen desaffectatie van het saldo (0,2 miljoen euro) voorzien.

Het overzicht van de begrotingsfondsen maakt geen melding meer van het Fonds ter ondersteuning van de justitiehuisen en de uitrol van het elektronisch toezicht. Ondanks het feit dat er geen ontvangsten en uitgaven voorzien worden, werd dit begrotingsfonds decretaal niet opgeheven en dient het te worden opgenomen in de overzichtstabel.

Artikel 8 Programmadecreet – Opbrengst vervreemding onroerende domeingoederen

Het universaliteitsprincipe van de begroting bepaalt dat alle gezamenlijke ontvangsten dienen voor alle gezamenlijke uitgaven. Met de techniek van de begrotingsfondsen kan van dat principe afgeweken worden en kunnen bepaalde ontvangsten toegewezen worden voor specifieke uitgaven. Zo zijn er meerdere begrotingsfondsen die gespijst worden met de ontvangsten uit de vervreemding onroerende domeingoederen. Artikel 8 van het programmadecreet wil dat deels terugdraaien (50% moet naar de algemene ontvangsten gaan). Die terugdraai is halfslachtig want met het tweede lid van artikel 8 krijgt het Fonds Onroerende Goederen dat beheerd wordt door het agentschap Facilitair Management (en dat in 2024 een meerjarige inkantelingsoperatie van vastgoed van de andere entiteiten afrondt) een uitzondering op de terugdraai. Die uitzondering wordt niet gemotiveerd. Bovendien is het zonder het begrotingsfonds perfect mogelijk het equivalent van de opbrengsten te herinvesteren. Het Rekenhof beveelt aan de bepalingen in de begrotingsfondsen rond de opbrengsten verbonden aan de vervreemding onroerende goederen te schrappen en die zoals de basisregel uit de overheidscomptabiliteit voorschrijft op te nemen in de algemene ontvangsten.

3 Toelichtingen

3.1 Beleidsdomein Financiën en Begroting

Provisie monitoring

Voor het 'bufferkrediet' voorziet het begrotingsdecreet standaard in een begrotingsruiter (artikel 15 ontwerp decreet uitgavendecreet) die het saldo aan ongebruikt vastleggingskrediet overdraagt naar het volgende jaar (in dit geval 2025). Het ontwerpbegrotingsdecreet duidt dit aan als "Provisie voor het opvangen van onverwachte gebeurtenissen". Doordat in de begrotingsdecreten van 2023 een gelijkaardige overdrachtsbepaling werd voorzien voor een overdracht van 2023 naar 2024 die toen werd aangeduid als "overdracht van de VAK/VEK-buffer" ontstaat onduidelijkheid over de precieze draagwijdte. Het moet duidelijk zijn dat beide omschrijvingen dezelfde finaliteit beogen.

BBT Financiën en Begroting

Programma CB - Provisies en thema-overschrijdend

De samenvattende tabel van programma CB in de BBT van Financiën en Begroting is niet correct opgemaakt. De bijstellingen en het saldo stemmen niet overeen met de som van alle deeltabellen opgenomen verder in de BBT:

Tabel 1 – Tabel programma CB BBT FB - pag. 74

Begrotingsronde	Cijfers in tabel		Correcte cijfers	
	VAK	VEK	VAK	VEK
Aangepaste begroting 2023	679.148	1.792.178	679.148	1.792.178
Bijstellingen initiële begroting 2024	317.979	99.283	345.888	202.586
Initiële begroting 2024	997.127	1.891.461	1.025.036	1.994.764

Programma Boekhouding en financiële rapportering

De BBT Financiën en Begroting voorziet geen ontvangsten binnen het programma boekhouding en financiële rapportering, maar licht ook de fluctuatie tussen de aangepaste begroting 2023 (108,8 miljoen euro) en de initiële begroting 2024 (0,0 miljoen euro) niet toe.

Europese projecten (CBo-9CBGAAF-OP)

De administratie verwacht dat de vordering op de EU van 703,4 miljoen euro eind 2023 gaat dalen naar 126,4 miljoen euro in 2024, wat overeenkomt met een OP van 576,9 miljoen euro. In de BBT wordt enkel de aanpassing t.o.v. de begrotingsaanpassing 2023 als duiding toegevoegd, wat onvoldoende is. Het departement FB geeft aan dat de raming voor de initiële begroting 2024 het verschil is tussen de geraamde RRF kasontvangsten (932,1 miljoen euro) en de geraamde RRF ESR ontvangsten (355,1 miljoen euro).

Schulden Erkende kredietmaatschappijen (EKM)

In oktober 2023 publiceerde het INR een geactualiseerde lijst van publieke eenheden. Door het wegvallen van de dubbele waarborg van de Vlaamse Gemeenschap worden de erkende kredietmaatschappijen (EKM's) in die lijst niet langer beschouwd als een overheidsinstelling. In de begroting 2024 wordt nog geen rekening gehouden met deze wijziging. De schulden

van de erkende kredietmaatschappijen worden (755 miljoen euro) nog opgenomen in het totaal van de geconsolideerde schulden eind 2023 en 2024.

3.2 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Beleidsveld Economie – ISE 6 - Ondernemerschapsvorming

De ISE 6 - Ondernemerschapsvorming omvat 2 aspecten:

- de ondernemersvorming.
- een deel dat onder geen specifieke ISE component te catalogeren valt: dividenduitkering van VPM

De Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) wordt vermeld in ISE Financiering ondernemingen, beleidsveld Economie. Het ontvangstenartikel van VPM is opgenomen in ISE 6 ondernemerschapsvorming in hetzelfde beleidsveld. Het is aangewezen het ontvangstenartikel ook op te nemen in het ISE Financiering ondernemingen.

Aansluiting cijfers VITO tussen algemene toelichting bij de begroting en BBT EWI

De cijfers en opmerkingen opgenomen in de Algemene Toelichting bij de voorliggende begroting stemmen niet volledig overeen met de bevindingen uit de analyse van de begrotingscijfers en de BBT EWI.

Zo wordt het volgende verklaard: “De ESR-VAK van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) stijgen met 19,4 miljoen euro, vooral te verklaren door de hogere investeringskosten voor een nieuwbouw van 10,0 miljoen euro en een toename van de SBR (strategisch basisonderzoek projecten) van 8,0 miljoen euro waarvoor een nieuwe beheersovereenkomst is afgesloten”.

De beleidskredieten stijgen echter niet, maar blijven op hetzelfde niveau van de aangepaste begroting 2023. Op het VEK-krediet is er wel een grote mutatie van 9,4 miljoen euro die betrekking heeft op de bouw van het nieuwe kantoorgebouw.

Het Rekenhof stelt voor om enkel te wijzen naar het feit dat het VEK-krediet met 9,4 miljoen euro is toegenomen t.o.v. de aangepaste begroting 2023 en dit omwille van de hogere investeringsuitgaven voor de bouw van het nieuwe VITO Earth gebouw.

Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO)

In de begroting van het FWO ontbreekt de ontvangstenraming als ‘Kredietaflossing binnen de sector overheid’ van het terug te betalen bedrag van 0,48 miljoen euro door het departement FB in het kader van het decreet financiële activa.

3.3 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Algemene toelichting universiteiten en hogescholen

Op pagina 36 van de algemene toelichting staat dat de ontvangsten vanuit EU-instellingen 211,4 miljoen euro bedragen en dat dit een toename is van 18,2 miljoen euro in vergelijking met begrotingsaanpassing 2023. De algemene toelichting bij de begrotingsaanpassing 2023 vermeldt 197,4 miljoen euro ontvangsten vanuit EU-instellingen. De toename bedraagt dus 14 miljoen euro in plaats van 18,2 miljoen euro.

BBT universiteiten en hogescholen

De paragraaf over de universiteiten en hogescholen op pagina 80 van de beleids- en begrotingstoelichting, heeft geen informatieve waarde met betrekking tot ontvangsten en uitgaven van de hoger onderwijsinstellingen.

Toelichting bij de begroting van het Gemeenschapsonderwijs, AGION, DBFM en School Invest

De toelichting bij de begroting van het GO!, AGION, DBFM en School Invest zoals opgenomen in de beleids- en begrotingstoelichting, is eerder een algemene beschrijving en biedt daarom weinig informatieve waarde.

3.4 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin***BBT WVG***

Bij de budgetten voor programma GE – Opgroeien in de samenvattende tabel in de BBT werd 52,436 miljoen euro VAK te weinig opgenomen. In de uitgaventabel (6.876.850 duizend euro VAK en 6.829.595 duizend euro VEK) zijn de bedragen wel correct opgenomen.

In de BBT bespreking van de private uitbetalingsactoren werd verkeerde informatie opgenomen (de woorden vereffeningskrediet en vastleggingskrediet werden er omgewisseld). De correcte tekst is als volgt aan te passen: De gezamenlijke begrote uitgaven bedragen 78.299 duizend euro in vereffeningskredieten en 67.824 duizend euro in vastleggingskrediet. Het verschil tussen beide is het over te dragen overschot voor 8.861 duizend euro en een overgedragen tekort van 1 uitbetalingsactor van 1.614 duizend euro. De begrote uitgaven bestaan voornamelijk uit personeelskosten voor de vier private uitbetalingsactoren voor een totaal van 38.939 duizend euro en algemene werkingskosten voor 26.856 duizend euro.

3.5 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie***Algemene toelichting***

De Algemene Toelichting bij de initiële begroting 2024 licht toe dat de uitgaven voor de dienstencheques¹ voor de periode november en december 2024 met 9,2 miljoen euro toenemen. In werkelijkheid is er een toename met 6,9 miljoen euro, omdat de toelichting geen rekening houdt met de indexatie.

Een gelijkaardige opmerking voor het doelgroepenbeleid waar de algemene toelichting bij de bespreking van het begrotingsartikel JBo-1JDB2CA-WT geen rekening houdt met de index van 0,13 miljoen euro en de compensatie van 16,9 miljoen euro.

Voorts vermeldt de Algemene Toelichting dat er 1,8 miljoen euro wordt gecompenseerd vanuit de mentorkorting (JBo-1JFB2FB-WT), terwijl dit het begrotingsartikel JBo-1JFB2FD-WT moet zijn. Het begrotingsartikel JBo-1JFB2FB-WT slaat immers op het Betaald Educatief Verlof en de start- en stagebonus.

¹ Begrotingsartikel JBo-1JDB2EA-PA

BBT Werk en Sociale Economie

Nazicht van de compensaties toont dat er één compensatie niet correct gerapporteerd is in de BBT. Zo wordt er op het begrotingsartikel JBo-1JDB2CK-WT 'Sociaal fonds voor het socio-cultureel werk' een bedrag van 22 duizend euro gerapporteerd op de lijn 'index', terwijl het een compensatie betreft verworven vanuit het begrotingsartikel JBo-1JDB2CY-IS VDAB.

3.6 Beleidsdomein Landbouw en Visserij

3.6.1 BBT Landbouw

Beleidsveld III – Promotie landbouw, tuinbouw en Zeevisserij

De tabel bij beleidsveld - Promotie landbouw, tuinbouw en zeevisserij rapporteert bij de vereffeningskredieten foutieve totalen en dienen vervangen te worden door respectievelijk 0,165 miljoen euro en 5,658 miljoen euro².

Eigen Vermogen Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (EVILVO)

De algemene toelichting bij de initiële begroting 2024 vermeldt een verbetering van het ESR-vorderingensaldo met 0,3 miljoen euro, mede door een stijging van de ESR-uitgaven met 1,4 miljoen euro en een nog sterkere stijging van de ESR-ontvangsten met 1,7 miljoen euro. Uit de onderliggende begrotingsdocumenten blijkt dat het ESR-vorderingensaldo verbetert met slechts 0,1 miljoen euro, mede door een stijging van de ESR-uitgaven met 1,6 miljoen euro.

3.6.2 BBT Visserij

Beleidsveld III – Promotie landbouw, tuinbouw en Zeevisserij

De tabel bij beleidsveld – Promotie landbouw, tuinbouw en zeevisserij presenteert foutief de gegevens van het beleidsveld Landbouw- en zeevisserijonderzoek in plaats van de gegevens van het beleidsveld - Promotie landbouw, tuinbouw en zeevisserij.

3.7 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

BBT Mobiliteit en Openbare Werken

De BBT neemt in bijlage XIII regelgevingsinitiatieven op die nog zullen uitgevoerd worden in 2023, waarbij voor 2024 niets voorzien is. Het Rekenhof merkt evenwel op dat, rekening houdend met de stappen die nog moeten gezet worden voor de regelgevingsinitiatieven, de timing in 2023 niet realistisch is en dat de vermoedelijke data waarop deze initiatieven zullen afgerond zijn wel degelijk in 2024 zullen liggen.

² Deze bedragen hebben betrekking op de subsidiestroom van het departement LV aan de VLAM (KBo-1KGB2FA-WT).

De Lijn – Intresten Livan Infrastructure NV

Op de aandeelhouderslening tussen Livan Infrastructure NV en De Lijn zijn intresten verschuldigd. Deze rente-ontvangsten zijn nog niet opgenomen in de begroting van De Lijn. In de begroting van Livan Infrastructure wordt een bedrag voorzien van 209 duizend euro.

3.8 Beleidsdomein Omgeving

3.8.1 BBT Energie en Klimaat

Voor het beleidsveld Energie wordt een verschil vastgesteld van 10 miljoen euro op begrotingsartikel QEO-1QEE2KN-WT tussen de BBT BO24 'Energie en Klimaat' (148,46 miljoen euro, p. 34) en de bijlagen bij het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024 (158,46 miljoen euro, p. 93).

Artikel 11 van de bijlagen bij het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024 stelt op pagina 149 dat "de desaffectatie uit het Energiefonds wegens impact rentekost betrekking heeft op een deel van de opgenomen leningen kaderend binnen de totale leningsmachtiging van artikel 85 van het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024." De leningsmachtiging wordt beschreven in artikel 86 van het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024 en niet in artikel 85.

De BBT BO24 Energie en klimaat meldt op pagina 40, onder begrotingsartikel QEO-1QEE4KS-IS, dat de uitgavenkant van het Energiefonds volledig wordt gefinancierd door toegewezen ontvangsten afkomstig van de Energieheffing (ontvangstenartikel QEO-9QEBTKE-OW). Ontvangstenartikel QEO-9QEBTKE-OW bestaat niet en dient vervangen te worden door QEO-9QEETKE-OW.

3.8.2 BBT Omgeving en Natuur

Afwijking BBT en uitgavendecreet

De BBT Omgeving en Natuur geeft bij artikel QBO-1QCE2OX-IS (DAB MINAFONDS) een verschil van 4,6 miljoen aan vastleggingskredieten en 4,8 miljoen aan vereffeningskredieten met de bijlage van het ontwerp uitgavendecreet 2024 enerzijds en de begrotingstabel van DAB MINAFONDS (QBX-2QCEAZZ-OI) anderzijds.

PFAS- problematiek en Blue Deal (QBX-3QCE2OA-WT)

De initiële begroting 2024 voorziet 65 miljoen aan vastleggings- en 45 miljoen euro aan vereffeningskredieten voor de Blue Deal en de bestrijding van schadelijke stoffen (asbest, zorgwekkende stoffen en PFAS). De BBT Omgeving en Natuur bevat een vage toelichting, waarbij enkel wordt aangegeven dat het de bedoeling is in 2024 via een herschikking de budgetten te doen landen bij enkele entiteiten.

Het ingeschreven krediet heeft de kenmerken van een provisioneel krediet dat voorlopig wordt ingeschreven in afwachting van de concrete toewijzing aan de specifieke begrotingsartikelen. Gelet op het aanwezige herverdelingsaspect en het belang van een transparante

opvolging, is het raadzaam de kredieten in te schrijven op een begrotingsartikel met ESR-aggregatie PR (provisie) met een duidelijke omschreven doelstelling.

Indien de beoogde herschikking programma-overschrijdend zou worden opgevat en het voorziene begrotingsartikel behouden zou blijven, dient het ontwerp uitgavendecreet een machtiging hiertoe te verlenen.

Herverdeling stikstofprovisie

Het besluit van de Vlaamse regering van 14/07/2023 regelt een herverdeling van het provisieneel krediet CBO-1CBG2AK-PR (57,7 miljoen vastleggingskrediet en 39,7 miljoen vereffeningskrediet) grotendeels naar de interne stroom (QBo-1QCE2OX-IS) vanuit het departement Omgeving naar DAB Minafonds.

De herverdeelde kredieten worden in 2023 deels via artikel QBX-3QCE2FY-IS voor 25 miljoen vastleggingskredieten en 15 miljoen vereffeningskredieten verder herbestemd naar de Vlaamse Landmaatschappij voor de vergoedingen inzake de oproep tot vrijwillige stopzetting van varkensbedrijven (1° oproep) en de grondenbank 'Stikstofsanering'.

Aangezien de aanvragers een jaar de tijd hebben om de vergoeding voor de stopzetting aan te vragen en twee jaar de tijd om de vergoeding voor slopen aan te vragen, zal de effectieve aanwending van de middelen gebeuren in 2024 en 2025. De aanwending van de middelen voor de aankopen in het kader van de grondenbank "Stikstofsanering" zullen vermoedelijk ook pas in 2024 of later aangewend worden.

De herverdeling voorziet ook in 26 miljoen aan vastleggingskredieten en 22 miljoen aan vereffeningskredieten voor terreinaankopen en inrichtingswerken door het Agentschap Natuur en Bos (krediet onder het beheer van de DAB Minafonds) in het kader van de stikstofsanering. De effectieve aanwending van de kredieten zal waarschijnlijk pas plaatsvinden in 2024.

Gelet op het tijdstip van de herverdeling bevat het ontwerp uitgavendecreet en de BBT Omgeving en Natuur geen melding van de kredieten en ontbreekt een inhoudelijke toelichting bij het budgettaire kader van de inhoudelijke structurelementen en begrotingsartikelen.

Diverse kleine bemerkingen met betrekking tot de BBT

Voor onderstaande artikelen dient te worden vermeld dat het compensaties naar i.p.v. van die artikelen betreft, wat overigens blijkt uit de negatieve bedragen:

- QBo-1QCE2NW-IS – Hoger onderwijs (p. 36): niet van maar naar QBo-1QCE2NA-WT (VEK: -25);
- QBo-1QCE2NW-IS – Hoger onderwijs (p. 36): niet van maar naar QBo-1QCE2NC-WT (VEK: -118);
- QBX-3QCE2NJ-WT – Zorgen voor een robuuste open ruimte (p. 45): niet van maar naar QBX-3QCE2FY-IS (VEK: -1.600);
- QBo-1QCE2OU-IS – Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek (VITO) (p. 66): niet van maar naar QBo-1QCE2OA-WT (VEK: -1.051);
- QBX-3QCE2DA-WT – Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem (p. 126): niet van maar naar QBX-3QCE2OC-WT (VEK: -1.298);
- QBX-3QCE2DA-WT – Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem (p. 126): niet van maar NAAR QDX-3QCE2DA-WT (VEK: -1.076).

Bij QBo-1QCE2ND-WT – Een bovenlokaal omgevingsbeleid verbonden met de samenleving (p. 35) wordt vermeld dat er wordt gecompenseerd naar SAo-1SAX2ZZ-LO (-1.396 VAK en VEK). Uit de BBT Ondersteuning Vlaamse Regering, rampenschade, buitenlands beleid, ontwikkelingssamenwerking en internationaal ondernemen blijkt evenwel dat die compensatie naar SAo-1SAX2ZZ-LO – Lonen vanuit QBo-1QCE2ND-WT 896 VAK en VEK bedraagt.

Er zijn, zoals uit die BBT blijkt, nog drie compensaties, waarvan het totaal 600 VAK en VEK is, naar 3 andere artikelen:

- Naar SAo-1SNA2IB-WT – Internationale diplomatieke vertegenwoordiging van Vlaanderen (p. 48): 100 VAK en VEK;
- Naar SAo-1SNA2ID-WT – Buitenlands beleid en Europese aangelegenheden (p. 49): 200 VAK en VEK;
- Naar SAo-1SPA2OY-IS – Vlaams agentschap voor internationaal ondernemen (p. 78): 300 VAK en VEK.

3.8.3 BBT Wonen

De DAB Fonds ter Bestrijding van Uithuiszettingen kent al jaren belangrijke onderbenuttingen. Jaarlijks wordt 6,1 miljoen euro uitgaven begroot, terwijl het overgedragen saldo uit vorig boekjaar al 25 miljoen euro bedraagt.

Artikel 11, §4 van het VCO stelt dat de begrotingsinformatie ook een duidelijke toelichting bij de samenstelling van de beleidskredieten omvat, opgedeeld naar de aard van de ingezette middelen en instrumenten. De samenstelling van het krediet moet in de BBT transparant per instrument (subsidie = basisallocatie) toegelicht worden.

In de begroting van VMSW wordt geen VAK gebudgetteerd voor de betalingen met betrekking tot het Garantiefonds voor Huisvesting. Het is nog altijd onduidelijk waarom men deze werkwijze hanteert.

Artikelen 83, 87 en 88 van de uitgavenbegroting: in deze artikelen wordt expliciet vermeld dat de machtiging verhoogd mag worden met het niet aangewende deel van de machtiging voor 2023 of de nog in samenstelling zijnde leningsaanvragen. Het Rekenhof beveelt aan om later in de begrotingsaanpassing 2024 het exacte bedrag op te nemen van het niet aangewende gedeelte. Op deze wijze kan het encours beter opgevolgd worden en wordt de informatiewaarde van de begrotingsdocumenten verhoogd.

Vanaf oktober 2023 worden de Erkende Kredietmaatschappijen (EKM's) niet langer als overheidsinstelling beschouwd door het wegvallen van de dubbele waarborg van de Vlaamse overheid. De EKM's moeten geen begroting meer indienen. De gewestwaarborg is afgeschaft, maar blijft wel doorlopen op de historische portefeuille van leningen. Op begrotingsartikel QFo-1QDG4PB 'Waarborgfonds sociale leningen' kunnen nog wel de jaarlijkse uitgaven verbonden aan de uitwinning van de waarborg opgevolgd worden. Het Rekenhof beveelt aan de totale uitstaande gewestwaarborg in de BBT op te nemen.

De lijst van publieke eenheden is in oktober 2023 gepubliceerd door het INR. Op de lijst van oktober 2023 staan de EKM's niet meer op, met één uitzondering: Landwaarts Sociaal Woonkrediet. Dit is een vergissing en werd ondertussen ook bevestigd door het INR. Op de lijst van april 2024 zullen zij ook geschrapt worden. In tussentijd mag Landwaarts Sociaal Woonkrediet beschouwd worden als S.125 zoals de overige EKM's.

3.8.4 *BBT Onroerend Erfgoed*

De compensaties voor artikel QGo-1QGG2CB-WT (BBT Onroerend Erfgoed pagina's 27-28) vanuit de artikelen QGo-1QGG2BB-WT (VEK: -52 duizend euro), QGo-1QGG2CA-WT (VEK: -9) en QGo-1QGG2AA-WT (VEK: -739 duizend euro) betreffen, zoals overigens uit de vermelde negatieve bedragen blijkt, een compensatie vanuit QGo-1QGG2CB-WT naar vermelde artikelen.

Bovendien wordt het artikel tweemaal verkeerd vermeld als QGo-1QGG2BC-WT:

- in voormelde tabel, eerste rij, kolom 4 'toelichting' (de compensatie naar QGo-1QGG2BB-WT)
- in de tabel compensaties bij de bespreking van artikel QGo-1QGG2BB-WT (p. 33).

Verder bevat de tabel nog twee compensaties van en één compensatie naar hetzelfde artikel binnen het beleidsdomein Cultuur, meer bepaald HBo-1HBA2BB-WT (programma HB beleidsveldoverschrijdend), telkens in VAK:

- van voormeld artikel: 2.000 duizend euro "Investeringsubsidie Bourla Antwerpen" en 1.800 duizend euro "Terugdraai Investeringsubsidie KULeuven - Vesalius project";
- naar voormeld artikel: 10.000 "Investeringsubsidie Opera Gent" (derhalve -10.000 in de tabel).

Zowel in de inleiding door de minister als in de 'Inhoudelijke toelichting evolutie' van het budgettair kader van het ISE QGC Kwaliteit Onroenderfgoedzorg (p. 23) wordt de overdracht ten belope van 10,0 miljoen euro naar Cultuur evenwel hetzij volledig (p. 4 en 23) hetzij gedeeltelijk (p. 4: de Opera in Gent wordt eveneens vermeld) gekoppeld aan de restauratie van de Bourlaschouwburg in Antwerpen terwijl het bedrag (volledig) is bestemd voor de Opera in Gent.

In de Algemene Toelichting voor beleidsveld Onroerend Erfgoed wordt het volgende toege- licht over de compensaties: "In 2024 wordt er 10,0 miljoen euro VAK gecompenseerd van Onroerend Erfgoed (QGo-1QGG2CB-WT) naar Cultuur (HBo-1HBA2BB-WT) voor een investeringsubsidie aan de Opera Gent. Er worden daarnaast ook middelen gecompenseerd vanuit Cultuur naar Onroerend Erfgoed:

- 2,0 miljoen euro VAK m.b.t. het terugdraaien van de eenmalige bijdrage van Onroerend Erfgoed voor de investeringsubsidie aan de Bourla in Antwerpen en;
- 1,8 miljoen euro VAK m.b.t. de subsidie aan de KULeuven in verband met het Vesalius-project."

We concluderen dat er binnen de BBT geen overeenstemming van de gegevens is en er ook geen aansluiting is met de toelichting in de Algemene Toelichting.

3.8.5 *BBT Dierenwelzijn*

De BBT Dierenwelzijn bevat geen inschatting van het tijdstip van indiening in het Vlaams Parlement van het ontwerp van de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn.

De BBT Dierenwelzijn vermeldt geen aanpassingen van het apparaatkrediet QBo-1QAX2ZZ-LO voor de indexverhogingen en generieke besparingen zoals voorzien in hetzelfde artikel in de BBT Omgeving en Natuur. De BBT Dierenwelzijn geeft geen verdere toelichting hierover.

De BBT Dierenwelzijn vermeldt op niveau van artikel QBo-1QFD2MA-WT een extra recurrent beleidsbudget van 1,75 miljoen euro voor de uitvoering van de nieuwe Vlaamse Codex Dierenwelzijn en extra ondersteuning voor de dierenasielen. Uit de analyse van de BBT 2023

en 2024 op niveau van het ISE Dierenwelzijn lijkt echter het extra budget voorbehouden voor een toename van de beleids- en onderzoekuitgaven.

Uit de BBT Dierenwelzijn blijkt aldus niet eenduidig of het voorziene nieuwe beleidsbudget in de tabel netto beleidsruimte bij begrotingsontwerp 2024 van 1,75 miljoen euro aan vastleggings- en vereffeningskredieten zal aangewend worden voor de uitvoering van de nieuwe Vlaamse Codex Dierenwelzijn en voor extra ondersteuning voor de dierenasielen zoals vooropgesteld of in een extra budget voor de beleids- en onderzoekuitgaven.

3.9 Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

3.9.1 BBT Binnenlands bestuur, stedenbeleid en audit lokale besturen

Kosten verkiezingen

De cijfers opgenomen in de BBT bij OD 3.2 zijn niet overeenstemming te brengen met de bedragen opgenomen bij begrotingsartikel SJo-1SMC2GC-WT. De oorzaak ligt in achterhaalde cijfers bij de bespreking van OD 3.2.

Tabel algemene financiering gemeenten

In de BBT Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid wordt onder OD 4.1 in de tabel een overzicht gegeven van de algemene financiering 2024 van de gemeenten. In de opsomming ontbreekt een belangrijke post. Met name de Eliacompensatie voor een bedrag van 83 miljoen euro.

Agentschap Binnenlands Bestuur - Begrotingsfonds "Personeelsleden met verlof voor opdracht"

Bij het begrotingsfonds "Personeelsleden met verlof voor opdracht" van het agentschap Binnenlands Bestuur worden al sinds de begroting 2019 dezelfde bedragen opgenomen zowel aan de ontvangsten- als aan de uitgavenkant, terwijl de realisaties over die jaren heen sterk wijzigden.

Verder vermeldt de BBT dat het ontvangstenartikel SJo-9SACTZZ-OW enkel het artikel SJo-1SAC4ZZ-LO spijsd terwijl ook SJo-1SAC4ZZ-WT gespijsd wordt. Bij het SJo-1SAC4ZZ-WT staat dat het gespijsd wordt vanuit SJo-1SAC4ZZ-LO terwijl dit uit het ontvangstenartikel hoort te zijn.

3.9.2 BBT Gelijke kansen, integratie en inburgering

SJo-1SFC2DA-WT (Uitbouw Vlaams Integratie) en Inburgeringsbeleid

Op het begrotingsartikel worden onder meer de uitgaven aangerekend voor het Plan Samenleven. De begunstigden zijn gemeenten, de VGC en vzw De Rand. Deze laatste is een entiteit die tot de consolidatiekring VO behoort. De aanrekening dient dan te gebeuren als een Interne Stroom (een IS-artikel) en niet als Werking en Toelage (WT-artikel).

3.9.3 BBT HR en Audit Vlaamse overheid

Provisie 5-sporen en sectoraal akkoord DVO

Op basis van de toelichting uit de BBT kan niet worden ingeschat of de middelen die op begrotingsartikelSGo-1SKC2TG-PR – provisie 5-sporen en sectoraal akkoord DVO toereikend zullen zijn voor de uitvoering ervan in 2024 wegens gebrek aan cijfermatige gegevens over de budgettaire impact per spoor voor het 5-sporenbeleid.

3.9.4 BBT Digitalisering en Facilitair management

Programma SK

In het punt V. Beleidsvelden: Overzicht totalen per programma bevatten de tabellen totaal en programma SK verkeerde cijfers. De tabel totaal op de rij BO24 en de tabel programma SK op de rij bijstelling BO24 en de rij BO24. Bij alle bedragen moet 675 duizend euro in mindering gebracht worden. Onderstaande de gecorrigeerde tabel.

Tabel 2 – Totaal – Digitalisering en facilitair management, excl. apparaatsuitgaven en programma (duizend euro)

Begrotingsronde	AO	TO	LO	VAK	VEK
Aangepaste begroting 2023	13.216	12.887	-	344.098	323.884
Bijstellingen initiële begroting 2024	152.250	-811	-	-56.673	-1.348
Initiële begroting 2024	165.466	12.076	-	287.425	322.536

Tabel 3 – Programma SK – Interne dienstverlening Vlaamse overheid (duizend euro)

Begrotingsronde	AO	TO	LO	VAK	VEK
Aangepaste begroting 2023	12.269	12.887	-	254.895	236.741
Bijstellingen initiële begroting 2024	152.677	-811	-	-38.376	7.548
Initiële begroting 2024	164.946	12.076	-	216.519	244.289

Vlaanderen Radicaal Digitaal

Om de herverdeling van de kredieten te vereenvoudigen, worden de middelen in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal sinds de begrotingsopmaak niet langer aangerekend op een WT, maar op PR artikel. Hoewel de oude WT artikelen niet meer gebruikt worden, worden ze in de BBT nog steeds onnodig vermeld en besproken.

3.9.5 BBT Justitie en Handhaving

De cijfers in de BBT Justitie en Handhaving en de algemene toelichting bij de initiële begroting 2024 over de nieuwe beleidsimpulsen en de terugdraai van kredieten bij BO 2023 worden niet correct vertaald in de tabel netto-beleidsruimte bij de algemene toelichting. Uit de BBT Justitie en Handhaving en de algemene toelichting kan nieuw beleid afgeleid worden van 14,0 miljoen euro en een terugdraai van kredieten BO 2023 van 12,2 miljoen euro. In de tabel netto-beleidsruimte is er sprake van een nieuw beleid van 9,0 miljoen euro en een terugdraai van kredieten BO 2023 van 7,2 miljoen euro.

3.9.6 BBT Toerisme

Relanceproject VV110

De BBT Toerisme licht de financiering en de betaalkalender voor het relanceproject VV110 verder toe. Tot en met 2026 mag Toerisme Vlaanderen jaarlijks 5,0 miljoen euro opvragen bij de herverdelingen uit de relanceprovisie. Dit budget wordt verhoogd met de werkingsmiddelen die worden afgeroomd voor de eigen bijdrage. Voor de begrotingsjaren 2024-2026 wordt jaarlijks een herverdeling van 6,8 miljoen euro voorzien. Vanaf 2027 zullen de nodige vereffeningskredieten, jaarlijks 8,2 miljoen, rechtstreeks ingeschreven worden in de begroting. De algemene toelichting vermeldt daarentegen dat het openstaande vereffeningskrediet in 2026 volledig herverdeeld zal worden uit de relanceprovisie (45,8 miljoen).

Vlaamse stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen

Het 'Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen' betreft een eenmalige projectoproep naar toeristische logies en attracties waarbij 100% van bepaalde investeringen voorgefinancierd wordt. De begunstigde organisaties dienen 75% (Logies en Attracties) of 60% (verblijven met TVA-erkenning zoals jeugdverblijven, hostels,... en partners van het IVV-netwerk) van het ontvangen steunbedrag terug te betalen in schijven in 2024 (30%), 2025 (30%) en 2026(40%). De middelenbegroting 2024 voorziet echter nog niet in terugbetalingen van deze middelen.

3.9.7 BBT Vlaamse Rand

Samenvattende tabellen

In de samenvatting van deze BBT zijn voor het VAK en VEK geen bedragen ingevuld. Onderstaande de gecorrigeerde tabellen.

Tabel 4 – Totaal – Vlaamse RAND, excl. apparaatsuitgaven en programma B ((duizend euro)

Begrotingsronde	AO	TO	LO	VAK	VEK
Aangepaste begroting 2023	-	-	-	9.066	13.196
Bijstellingen initiële begroting 2024	-	-	-	679	679
Initiële begroting 2024	-	-	-	9.745	13.875

Tabel 5 – Programma SH – Vlaamse RAND (duizend euro)

Begrotingsronde	AO	TO	LO	VAK	VEK
Aangepaste begroting 2023	-	-	-	9.066	13.196
Bijstellingen initiële begroting 2024	-	-	-	679	679
Initiële begroting 2024	-	-	-	9.745	13.875

4 Toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën

Ontbreken van verplichte informatie

Artikel 12 van de VCO stelt dat de jaarlijkse begroting ten minste de volgende componenten moet bevatten:

1. een economische classificatie;
2. een classificatie van de overheidsfuncties;
3. de programma's;
4. de inhoudelijke structuurelementen;
5. de identificatie van de verantwoordelijke entiteit binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Net zoals bij de vorige begrotingsrondes ontbreekt de economische classificatie en de classificaties van de overheidsfuncties.

Artikel 17 van de VCO stelt dat de algemene toelichting ten minste de volgende elementen moet bevatten:

1. een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
2. een schets van de economische omgeving;
3. de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
4. de toelichting bij de normnaleving;
5. de informatie over het financieel beheer en de schuldpositie;
6. de stand van de uitstaande verplichtingen.

Het Rekenhof stelt vast dat het laatste punt ontbreekt in de algemene toelichting.